

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระเบื้องเซรามิก

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมกระเบื้องเซรามิกขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีดหรือวิธีอัดแห้ง ชนิดเคลือบ และชนิดไม่เคลือบ ใช้สำหรับปูพื้นหรือบุผนัง
- 1.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ไม่ครอบคลุม
  - 1.2.1 กระเบื้องเซรามิก พื้นที่ไม่เกิน 10 000 mm² (ตารางมิลลิเมตร)
  - 1.2.2 กระเบื้องเซรามิกขึ้นรูปด้วยวิธีอัดแห้ง ไม่เคลือบผิวและมีค่าการดูดซึมน้ำมากกว่าร้อยละ 10
  - 1.2.3 กระเบื้องเซรามิกตกแต่ง

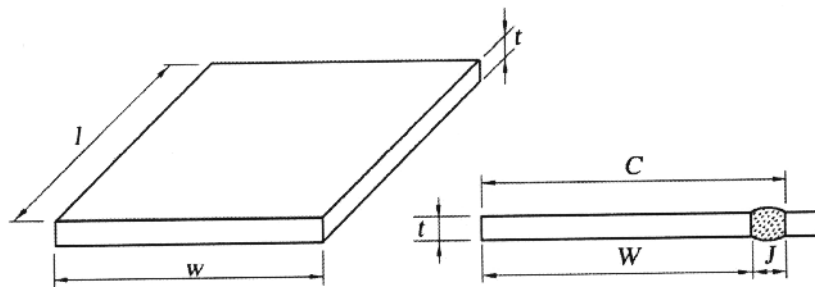
2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 กระเบื้องเซรามิก ซึ่งต่อไปในมาตรฐานนี้จะเรียกว่า “กระเบื้อง” หมายถึง วัสดุแผ่นบางทำด้วยดิน และ/หรือ วัตถุดินอนินทรีย์อื่นๆ ใช้สำหรับปูพื้นหรือบุผนัง ขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีด (extruding) หรือวิธีอัดแห้ง (pressing) ที่อุณหภูมิห้องแล้วอบให้แห้ง อาจมีการเผาบิสกิต (biscuit) ก่อน แล้วเผาด้วยอุณหภูมิที่เหมาะสม เพื่อให้ได้สมบัติตามต้องการ ไม่ติดไฟและทนต่อแสง (unaffected by light) ผิวกระเบื้องมีทั้งชนิดเคลือบ และชนิดไม่เคลือบ
- 2.2 กระเบื้องเซรามิกตกแต่ง หมายถึง กระเบื้องสำหรับใช้ตกแต่งให้สวยงาม ได้แก่ กระเบื้องดินเผาเคลือบผิววาน กระเบื้องเทราคอตต้า กระเบื้องเผาตกแต่ง กระเบื้องเคลือบผลึก กระเบื้องเสริมประกอบ กระเบื้องตกแต่ง ผิวหน้าด้วยวัสดุอื่น และกระเบื้องเคลือบที่งาใจทำให้มีจุดสีหรือรูเข็มกระจายบนผิวเคลือบหรือมีเจดสี ไม่สม่ำเสมอในรุ่นเดียวกัน
  - 2.2.1 กระเบื้องดินเผาเคลือบผิววาน หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่ง ชนิดเคลือบ ที่ผิวเคลือบมีลักษณะวาน ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการผลิต ผิวเคลือบเป็นมันวาว มีเจดสีหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละแผ่น เช่น กระเบื้องท้องถิ่นของจังหวัดลำปาง อ่างทอง นครปฐม ราชบุรี
  - 2.2.2 กระเบื้องดินเผาเทราคอตต้า (terra cotta) หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่ง ที่ผลิตจากดินแดงหรือ ดินที่มีเหล็กออกไซด์สูง มีทั้งขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีด วิธีอัดแห้ง และขึ้นรูปด้วยมือ การดูดซึมน้ำสูง ไม่เคลือบผิว ในกรณีที่เคลือบผิวต้องเป็นเคลือบใสเท่านั้น
  - 2.2.3 กระเบื้องเผาตกแต่ง (decorative firing) หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่งที่นำมาตกแต่งลวดลาย บนผิวหน้าเพิ่มเติม เช่น ติดสติ๊กเกอร์ พิมพ์ลาย ทาสี โรยแก้ว แล้วนำไปเผาที่อุณหภูมิต่ำกว่าอุณหภูมิที่ใช้ผลิตกระเบื้อง อาจเผามากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ อุณหภูมิที่ใช้เผาและจำนวนครั้งในการเผาขึ้นอยู่กับสี ที่นำมาตกแต่ง

- 2.2.4 กระเบื้องเคลือบผลึก (crystal glaze) หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่งที่เกิดปฏิกิริยาการตกผลึกขึ้นบนหรือในผิวเคลือบ
- 2.2.5 กระเบื้องเสริมประกอบ หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่งที่มีรูปร่างพิเศษหรือทำขึ้นเพื่อใช้งานเฉพาะ เช่น จมูกบันได กาบกล้วย เข้ามุม จบมุม จบขอบ บัวเชิงผนัง
- 2.2.6 กระเบื้องตกแต่งผิวหน้าด้วยวัสดุอื่น หมายถึง กระเบื้องเซรามิกตกแต่งที่นำมาตกแต่งลงดลยบนผิวหน้าบางส่วนหรือทั้งหมดด้วยวัสดุอื่น เช่น หินธรรมชาติ เรซิน โลหะ แต่ไม่เผาซ้ำ
- 2.3 ผิวเคลือบ (glazed surface) หมายถึง ผิวของกระเบื้องที่มีสารเคลือบคลุมผิว หลังผ่านการเผาแล้วมีลักษณะคล้ายเนื้อแก้ว (vitrified covering) น้ำซึมผ่านไม่ได้ ผิวเคลือบมีลักษณะต่างๆ เช่น ทึบ มัน ดัน
- 2.4 ผิวรองพื้น (engobed surface) หมายถึง ผิวของกระเบื้องที่เคลือบด้วยสารรองพื้น มีดินเป็นส่วนผสมหลัก หลังผ่านการเผาแล้วผิวด้าน น้ำอาจซึมผ่านได้ กระเบื้องที่รองพื้นด้วยผิวรองพื้นเพียงอย่างเดียวจัดเป็นกระเบื้องชนิดไม่เคลือบ
- 2.5 ผิวขัดมัน (polished surface) หมายถึง ผิวของกระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ทำให้เป็นมันเงาโดยใช้เครื่องขัดผิวในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการผลิต
- 2.6 กระเบื้องขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีด (extruded tiles, สัญลักษณ์ A) หมายถึง กระเบื้องขึ้นรูปในขณะเนื้อดินอยู่ในสถานะพลาสติก (plastic state) ในเครื่องอัดรีด ดินที่รีดออกมาไปตัดเป็นแผ่นตามขนาดที่กำหนดไว้ กระเบื้องขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีดจำแนกเป็น “กระเบื้องควบคุมขนาด (precision)” หรือ “กระเบื้องทั่วไป (natural)” โดยกระเบื้องควบคุมขนาดเป็นกระเบื้องขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีดโดยเทคนิคเฉพาะทำให้มีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของมิติน้อยกว่ากระเบื้องทั่วไป
- 2.7 กระเบื้องขึ้นรูปด้วยวิธีอัดแห้ง (dry-pressed tiles, สัญลักษณ์ B) หมายถึง กระเบื้องขึ้นรูปจากเนื้อดินผสมที่บดละเอียด แล้วขึ้นรูปในแบบ (mould) โดยการอัดด้วยความดันสูง
- 2.8 สเปเซอร์ลักส์ (spacer lugs) หมายถึง ส่วนที่ยื่นออกมาจากแนวขอบกระเบื้อง ซึ่งเมื่อนำกระเบื้องสองแผ่นมาวางต่อกันแล้ว ส่วนที่ยื่นออกมาจากขอบกระเบื้องแต่ละด้านจะแยกกระเบื้องที่นำมาวางต่อกันออกจากกันไม่น้อยกว่าระยะความกว้างของรอยต่อที่กำหนดไว้ (ดูรูปที่ 2)
- 2.9 การดูดซึมน้ำ (water absorption, สัญลักษณ์ E) หมายถึง สัดส่วนโดยมวลของน้ำต่อมวลแห้งของกระเบื้องคิดเป็นร้อยละ
- 2.10 รายละเอียดขนาด (description of size) ให้ดูรูปที่ 1 และรูปที่ 2 สำหรับกระเบื้องที่เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมมุมฉากเท่านั้น กระเบื้องที่ไม่เป็นสี่เหลี่ยมมุมฉากให้ขนาดเท่ากับสี่เหลี่ยมมุมฉากที่กระเบื้องนั้นบรรจุลงพอดี
  - 2.10.1 ขนาดระบุ (nominal size) หมายถึง ขนาดเพื่อใช้อธิบายผลิตภัณฑ์
  - 2.10.2 ขนาดใช้งาน (work size, สัญลักษณ์ W) หมายถึง ขนาดกระเบื้องที่กำหนดไว้สำหรับการผลิตเพื่อให้ขนาดจริงอยู่ในช่วงค่าคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ขนาดใช้งานกำหนดด้วยความกว้าง ความยาว และความหนา
  - 2.10.3 ขนาดจริง (actual size) หมายถึง ขนาดที่ได้จากการวัดผิวหน้าของกระเบื้อง
  - 2.10.4 ขนาดประสาน (coordinating size, สัญลักษณ์ C) หมายถึง ขนาดใช้งานรวมความกว้างของรอยต่อ

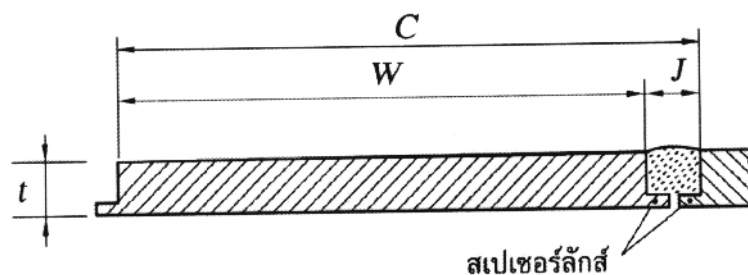
- 2.10.5 ขนาดพิกัด (modular size) หมายถึง ขนาดกระเบื้องที่เป็นไปตามค่าหน่วยพิกัดมาตรฐาน พ 2พ 3พ และ 5พ รวมทั้งหน่วยพิกัดคูณหรือหน่วยอนุพิกัด เมื่อ 1พ เท่ากับ 100 mm (มิลลิเมตร)
- 2.10.6 ขนาดที่ไม่ใช่พิกัด (non-modular size) หมายถึง ขนาดของกระเบื้องที่ไม่เป็นไปตามค่าหน่วยพิกัดมาตรฐาน พ
- 2.10.7 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน (tolerance) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างค่าขีดจำกัด (permissible limit) ของขนาดกระเบื้อง

ขนาดประสาน (C) = ขนาดใช้งาน (W) + รอยต่อ (J)

ขนาดใช้งาน (W) = ความกว้าง (w) ความยาว (l) และความหนา (t)

รูปที่ 1 ขนาดกระเบื้อง
(ข้อ 2.10)

ขนาดประสาน (C) = ขนาดใช้งาน (W) + รอยต่อ (J)

ขนาดใช้งาน (W) = ความกว้าง (w) ความยาว (l) และความหนา (t)

รูปที่ 2 ขนาดกระเบื้องมีสเปเซอร์ล็กส์
(ข้อ 2.8 และข้อ 2.10)

3. ประเภท กลุ่ม ชนิด แบบ และชั้นคุณภาพ

3.1 ประเภท กลุ่มและกลุ่มย่อย

กระเบื้องแบ่งเป็น ประเภท กลุ่มและกลุ่มย่อย ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประเภท กลุ่มและกลุ่มย่อยของกระเบื้อง
(ข้อ 3.1)

ประเภท	กลุ่ม	กลุ่มย่อย	สัญลักษณ์
ชั้นรูปด้วยวิธีอัดรีด (A)	ดูดซึมน้ำต่ำ (I), $E \leq 3 \%$	-	AI
	ดูดซึมน้ำปานกลาง (II), $3 \% < E \leq 10 \%$	a-1	AI _{a-1}
		a-2	AI _{a-2}
		b-1	AI _{b-1}
		b-2	AI _{b-2}
	ดูดซึมน้ำสูง (III), $E > 10 \%$	-	AIII
ชั้นรูปด้วยวิธีอัดแห้ง (B)	ดูดซึมน้ำต่ำ (I), $E \leq 3 \%$	a	BI _a
		b	BI _b
	ดูดซึมน้ำปานกลาง (II), $3 \% < E \leq 10 \%$	a	BII _a
		b	BII _b
	ดูดซึมน้ำสูง (III), $E > 10 \%$ (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	-	BIII

3.2 ชนิด

กระเบื้องแบ่งตามการเคลือบเป็น 2 ชนิด คือ

3.2.1 ชนิดเคลือบ

3.2.2 ชนิดไม่เคลือบ

3.3 แบบ

กระเบื้องแบ่งตามการใช้งานเป็น 4 แบบ คือ

3.3.1 แบบปูพื้นภายใน

3.3.2 แบบปูพื้นภายนอก

3.3.3 แบบบุผนังภายใน

3.3.4 แบบบุผนังภายนอก

3.4 ชั้นคุณภาพ

กระเบื้องแบ่งตามคุณภาพผิวหน้าเป็น 3 ชั้นคุณภาพ คือ

3.5.1 ชั้นคุณภาพ 1

3.5.2 ชั้นคุณภาพ 2

3.5.3 ชั้นคุณภาพ 3

4. มิติและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

4.1 มิติและเกณฑ์คลาดเคลื่อน ให้เป็นไปตามตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 12

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

5.1 คุณภาพผิวหน้า

5.1.1 ชั้นคุณภาพ 1

เมื่อทดสอบตาม มอก.2398 เล่ม 2 แล้ว ต้องไม่เห็น รอยร้าว ราน จุดต่าง ผิวไม่เรียบ รูเข็ม การเกิดผลึกเคลือบ จุดตำหนิ ตำหนิใต้เคลือบ ตำหนิการตกแต่ง รอยบิ่น เคลือบพอง ขอบไม่เรียบ และรอยตะเข็บ

5.1.2 ชั้นคุณภาพ 2

เมื่อทดสอบตาม มอก.2398 เล่ม 2 โดยมองในแนวตั้งฉากห่างจากกระเบื้องเป็นระยะ 3 m (เมตร) แล้วต้องไม่เห็น รอยร้าว ราน จุดต่าง ผิวไม่เรียบ รูเข็ม การเกิดผลึกเคลือบ จุดตำหนิ ตำหนิใต้เคลือบ ตำหนิการตกแต่ง รอยบิ่น เคลือบพอง ขอบไม่เรียบ และรอยตะเข็บ

5.1.3 ชั้นคุณภาพ 3

ต้องเป็นไปตามข้อ 5.1.2 โดยมี

- (1) รอยบิ่น พื้นที่ไม่เกิน 25 mm^2 ต่อจุด ไม่เกิน 2 จุด พื้นที่รวมกันได้ไม่เกิน 50 mm^2
- (2) ราน ไม่เกิน 2 เส้น ความยาวรวมกันได้ไม่เกิน 25 mm
- (3) จุดต่าง ไม่เกิน 2 จุด พื้นที่รวมกันได้ไม่เกิน 50 mm^2

5.2 สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี

ให้เป็นไปตามตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 12

ตารางที่ 2 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AI
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้องจำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.0 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.0	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.6
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.8	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	พรีซิชั่น	เนเจอร์ล
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล⁵⁾	ค่าเฉลี่ย ≤ 3.0 แต่ละแผ่นไม่เกิน 3.3	ค่าเฉลี่ย ≤ 3.0 แต่ละแผ่นไม่เกิน 3.3
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 1 100 ไม่น้อยกว่า 600	ไม่น้อยกว่า 1 100 ไม่น้อยกว่า 600

ตารางที่ 2 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AI (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\,000\text{ N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 23 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 18	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 23 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 18
ความทนการขัดถู		
1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร	ไม่เกิน 275	ไม่เกิน 275
2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปราะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี		
ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ		
1) กระเบื้องชนิดเคลือบ	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾		
ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ		
1) กระเบื้องชนิดเคลือบ	ไม่น้อยกว่าระดับ GB	ไม่น้อยกว่าระดับ GB
2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบให้เป็นไป ตาม มอก.2398 เล่ม 7

³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกีดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 3 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AI₁
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้องจำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.25 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.0	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.6
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.8	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย $3.0 < E \leq 6.0$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 6.5	ค่าเฉลี่ย $3.0 < E \leq 6.0$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 6.5
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 950 ไม่น้อยกว่า 600	ไม่น้อยกว่า 950 ไม่น้อยกว่า 600

ตารางที่ 3 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AII_{A-1} (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวัตันต์ต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000\ \text{N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 20 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 18	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 20 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 18
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูลึกของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 393 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่เกิน 393 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้นชนิดเคลือบให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกักร้อนของสารเคมี

ตารางที่ 4 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AN_{a-2}
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ความเปี่ยงเบน ของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเปี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.5 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.5	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเปี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความได้ฉาก¹⁾ ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 1.0 ± 1.0 ± 1.5	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย $3.0 < E \leq 6.0$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 6.5	ค่าเฉลี่ย $3.0 < E \leq 6.0$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 6.5
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 800 ไม่น้อยกว่า 600	ไม่น้อยกว่า 800 ไม่น้อยกว่า 600

ตารางที่ 4 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AH_{a-2} (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000\ \text{N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 13 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 11	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 13 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 11
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูลึกของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 541 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่เกิน 541 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปราะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ 1) ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

2) ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

3) วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

4) หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 5 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AI_{b-1}
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.5	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบเป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 1.0 ± 1.0 ± 1.5	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย $6 < E \leq 10$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 11	ค่าเฉลี่ย $6 < E \leq 10$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 11
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน	ไม่น้อยกว่า 900	ไม่น้อยกว่า 900
โมดูลัสแตกกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้ได้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\,000$ N)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 17.5 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 15	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 17.5 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 15

ตารางที่ 5 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AII_{b-1} (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 649 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่เกิน 649 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปรอะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 6 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AN_{b-2}
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละ ของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.5	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 1.0 ± 1.0 ± 1.5	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย $6 < E \leq 10$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 11	ค่าเฉลี่ย $6 < E \leq 10$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 11
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน	ไม่น้อยกว่า 750	ไม่น้อยกว่า 750
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องมีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\,000$ N)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 9 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 8	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 9 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 8

ตารางที่ 6 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AII_{b-2} (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 1 062 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่เกิน 1 062 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปรอะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบ้ำบดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัฏกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 7 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AIII
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 3 mm ถึง 11 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 3 mm ค่าความเปี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเปี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 2 mm ± 1.5	± 2.0 แต่ไม่เกิน ± 4 mm ± 1.5
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเปี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 10
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความได้ฉาก¹⁾ ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 1.0	± 1.0
ความราบของผิว ความเปี่ยงเบนสูงสุดจากความราบเป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 1.0 ± 1.0 ± 1.5	± 1.5 ± 1.5 ± 1.5
สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	$E > 10$	$E > 10$
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน	ไม่น้อยกว่า 600	ไม่น้อยกว่า 600
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000$ N)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 8 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 7	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 8 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 7

ตารางที่ 7 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง AIII (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูลึกของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 2 365 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ	ไม่เกิน 2 365 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	กระเบื้องควบคุมขนาด	กระเบื้องทั่วไป
ความทนการเปราะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำ ระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ 1) ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

2) ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

3) วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

4) หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 8 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BI_x
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	พื้นที่ผิวหน้าของกระเบื้อง (S) (ตารางเซนติเมตร)		
	$100 < S \leq 190$	$190 < S \leq 410$	$S > 410$
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 2 mm ถึง 5 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน $\pm$ ร้อยละ 2 (แต่ไม่เกิน ± 5 mm) ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.0	± 0.75	± 0.6
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 5	± 5
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.5	± 0.5
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.6	± 0.6	± 0.6
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5
สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด		
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย ≤ 0.5 แต่ละแผ่นไม่เกิน 0.6		
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 1 300 ไม่น้อยกว่า 700		

ตารางที่ 8 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BI (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวัตันต์ต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000\ \text{N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 35 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 32
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 175 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	ข้อกำหนด
ความทนการเปรอะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกีดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 9 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BI₆
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	พื้นที่ผิวหน้าของกระเบื้อง (S) (ตารางเซนติเมตร)		
	100 < S ≤ 190	190 < S ≤ 410	S > 410
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่ออยู่ระหว่าง 2 mm ถึง 5 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุต้องไม่เกิน ± ร้อยละ 2 (แต่ไม่เกิน ± 5 mm) ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.0	± 0.75	± 0.6
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่นเป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 5	± 5
ความตรงของขอบ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากค่าความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.5	± 0.5
ความได้ฉาก¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.6	± 0.6	± 0.6
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5
สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด		
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย $0.5 < E \leq 3$ แต่ละแผ่นไม่เกิน 3.3		
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 1 100 ไม่น้อยกว่า 700		

ตารางที่ 8 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BI_u (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิเวศน์ต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\,000\text{ N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 30 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 27
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้นชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 175 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	ข้อกำหนด
ความทนการเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ 1) ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

2) ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

3) วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

4) หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 10 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BII_a
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	พื้นที่ผิวหน้าของกระเบื้อง(S) (ตารางเซนติเมตร)		
	100 < S ≤ 190	190 < S ≤ 410	S > 410
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 2 mm ถึง 5 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± ร้อยละ 2 (แต่ไม่เกิน ± 5 mm) ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.0	± 0.75	± 0.6
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 5	± 5
ความตรงของขอบ ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.5	± 0.5
ความได้ฉาก ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.6	± 0.6	± 0.6
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5
สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด		
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย 3 < E ≤ 6 แต่ละแผ่นไม่เกิน 6.5		
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 1 000 ไม่น้อยกว่า 600		

ตารางที่ 10 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BII (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิเวศน์ต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000\ \text{N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 22 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 20
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 345 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	ข้อกำหนด
ความทนการเปรอะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง⁴⁾ หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกีดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 11 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง บีΠ₆
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	พื้นที่ผิวหน้าของกระเบื้อง (S) (ตารางเซนติเมตร)		
	100 < S ≤ 190	190 < S ≤ 410	S > 410
ความกว้างและความยาว ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้ 1) สำหรับกระเบื้องพิกัด ให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 2 mm ถึง 5 mm 2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่พิกัด ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± ร้อยละ 2 (แต่ไม่เกิน ± 5 mm) ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)	± 1.0	± 0.75	± 0.6
ความหนา 1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา 2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน	± 10	± 5	± 5
ความตรงของขอบ ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.5	± 0.5	± 0.5
ความได้ฉาก ¹⁾ ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน	± 0.6	± 0.6	± 0.6
ความราบของผิว ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ 1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม 2) ความโค้งที่ขอบ 3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5	± 0.5 ± 0.5 ± 0.5
สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด		
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย 6 < E ≤ 10 แต่ละแผ่นไม่เกิน 11		
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 800 ไม่น้อยกว่า 500		

ตารางที่ 11 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BI_u (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด
โมดูลัสแตกกร้าว เป็นนิเวศน์ต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความต้านแรงกดแตก $\geq 3\ 000\ \text{N}$)	ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 18 แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 16
ความทนการขัดถู 1) ความทนการขัดถูลึกของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ : ปริมาตรที่หลุดออกมา เป็นลูกบาศก์มิลลิเมตร 2) ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่เกิน 540 ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	ข้อกำหนด
ความทนการเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾ ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ 1) กระเบื้องชนิดเคลือบ 2) กระเบื้องชนิดไม่เคลือบ ⁴⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ ไม่น้อยกว่าระดับ GB ไม่น้อยกว่าระดับ UB

หมายเหตุ 1) ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

2) ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

3) วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

4) หากเกิดความแตกต่างของเจดสีเพียงเล็กน้อยจะไม่พิจารณาว่าเป็นผลเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี

ตารางที่ 12 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BIII
(ข้อ 4.1 และข้อ 5.2)

มิติ	ไม่มีสเปเซอร์	มีสเปเซอร์
<p>ความกว้าง (w) และความยาว (l) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดขนาดใช้งาน ดังต่อไปนี้</p> <p>1) สำหรับกระเบื้องที่ติดตั้งให้ความกว้างของรอยต่อ อยู่ระหว่าง 1.5 mm ถึง 5 mm</p> <p>2) สำหรับกระเบื้องที่ไม่ใช่ที่ติดตั้ง ความแตกต่างของขนาดใช้งานและขนาดระบุ ต้องไม่เกิน ± 2 mm</p> <p>ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน⁴⁾</p> <p>ความเบี่ยงเบนของขนาดเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น (2 หรือ 4 ด้าน) เป็นร้อยละของขนาดเฉลี่ยของกระเบื้อง จำนวน 10 แผ่น (20 หรือ 40 ด้าน)⁴⁾</p>	<p>$l \leq 12$ cm: ± 0.75</p> <p>$l > 12$ cm: ± 0.5</p> <p>$l \leq 12$ cm: ± 0.5</p> <p>$l > 12$ cm: ± 0.3</p>	<p>+ 0.6</p> <p>- 0.3</p> <p>± 0.25</p>
<p>ความหนา</p> <p>1) ผู้ทำเป็นผู้กำหนดความหนา</p> <p>2) ความเบี่ยงเบนของความหนาเฉลี่ย ของกระเบื้องแต่ละแผ่น เป็นร้อยละของความหนาของขนาดใช้งาน</p>	± 10	± 10
<p>ความตรงของขอบ¹⁾</p> <p>ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความตรง เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน</p>	± 0.3	± 0.3
<p>ความได้ฉาก¹⁾</p> <p>ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความได้ฉาก เป็นร้อยละของขนาดใช้งาน</p>	± 0.5	± 0.3
<p>ความราบของผิว</p> <p>ความเบี่ยงเบนสูงสุดจากความราบ เป็นร้อยละ</p> <p>1) ความโค้งตรงกลางตามแนวเส้นทแยงมุม</p> <p>2) ความโค้งที่ขอบ</p> <p>3) ความบิดเบี้ยวตามแนวเส้นทแยงมุม</p>	<p>+ 0.5</p> <p>- 0.3</p> <p>+ 0.5</p> <p>- 0.3</p> <p>± 0.5</p>	<p>+ 0.8 mm</p> <p>- 0.2 mm</p> <p>+ 0.8 mm</p> <p>- 0.2 mm</p> <p>± 0.5 mm สำหรับ $S \leq 250$ cm²</p> <p>± 0.75 mm สำหรับ $S > 250$ cm²</p>

ตารางที่ 12 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง BIII (ต่อ)

สมบัติทางฟิสิกส์	ข้อกำหนด
การดูดซึมน้ำ เป็นร้อยละโดยมวล	ค่าเฉลี่ย > 10 ถ้าค่าเฉลี่ยสูงกว่า 20 ผู้ทำจะต้องแจ้งให้ทราบ แต่ละแผ่นไม่น้อยกว่า 9
ความต้านแรงกดแตก เป็นนิวตัน ⁵⁾ 1) ความหนา ≥ 7.5 mm 2) ความหนา < 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 600 ไม่น้อยกว่า 200
โมดูลัสแตกร้าว เป็นนิวตันต่อตารางมิลลิเมตร (ไม่สามารถใช้กับกระเบื้องที่มีค่าความแข็งแรง $\geq 3\ 000$ N) 1) ความหนา ≤ 7.5 mm 2) ความหนา > 7.5 mm	ไม่น้อยกว่า 15 ไม่น้อยกว่า 12
ความทนการขัดถู ความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ²⁾	ไม่น้อยกว่าระดับที่ผู้ทำระบุไว้ในแบบ
ความทนการราน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ) ³⁾	ต้องไม่ราน
สมบัติทางเคมี	ข้อกำหนด
ความทนการเปรอะเปื้อน (เฉพาะกระเบื้องชนิดเคลือบ)	ไม่น้อยกว่าระดับ 3
ความทนสารเคมี ความทนสารทำความสะอาดในบ้านและเกลือบำบัดสระว่ายน้ำ	ไม่น้อยกว่าระดับ GB

หมายเหตุ ¹⁾ ไม่ต้องทดสอบกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้ง

²⁾ ระดับของความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ ให้เป็นไปตาม มอก.2398 เล่ม 7

³⁾ วิธีที่ใช้ในการตกแต่งกระเบื้องบางชนิดอาจทำให้เกิดการรานได้ ดังนั้นผู้ทำต้องระบุว่าจะไม่สามารถใช้ มอก.2398 เล่ม 11 ในการทดสอบการรานในกรณีใดบ้าง

⁴⁾ สำหรับกระเบื้องที่มีขอบเคลือบติดกันด้านเดียวหรือมากกว่า

⁵⁾ กระเบื้องที่มีความต้านแรงกดแตกลดลงน้อยกว่า 400 นิวตัน ผู้ทำต้องระบุเป็นกระเบื้องแบบปูผนังเท่านั้น

6. การบรรจุ

- 6.1 ให้บรรจุกระเบื้องในกล่อง หีบห่อ หรือภาชนะบรรจุที่เหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหายอันจะเกิดขึ้นในระหว่างขนส่งและเก็บรักษา

7. เครื่องหมายและฉลาก

- 7.1 ที่กระเบื้องทุกแผ่น อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ติดแน่น หรือถาวร
- (1) ชื่อผู้ทำ หรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
  - (2) ประเทศที่ทำ
- 7.2 ที่กล่อง หรือภาชนะบรรจุกระเบื้องทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ติดแน่น หรือถาวร
- (1) ประเภท กลุ่มและกลุ่มย่อย หรือสัญลักษณ์
  - (2) คำว่า พรินซ์ หรือ เนเจอร์ล (เฉพาะกระเบื้องประเภทขึ้นรูปด้วยวิธีอัดรีด)
  - (3) ชนิด
  - (4) แบบ
  - (5) ชั้นคุณภาพ
  - (6) รูปร่าง (กรณีที่ไม่เป็นสี่เหลี่ยมมุมฉาก)
  - (7) ขนาดระบุเป็นเซนติเมตร ขนาดใช้งานเป็นมิลลิเมตร
ตัวอย่าง เช่น 25 cm x 12.5 cm (w 240 mm x 115 mm x 10 mm)
  - (8) จำนวนแผ่น หรือพื้นที่ใช้งานของกระเบื้องใน 1 หน่วยบรรจุภัณฑ์ เป็นตารางเมตร
  - (9) สีหรือลวดลาย
  - (10) วัน เดือน ปี ที่ทำ
  - (11) ชื่อผู้ทำ หรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
  - (12) ประเทศที่ทำ
- 7.3 ที่เอกสารรายละเอียดผลิตภัณฑ์ หรือแค็ตตาล็อก ต้องแจ้งรายละเอียดดังต่อไปนี้
- (1) ระดับความทนการขัดถูผิวหน้าของกระเบื้องแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ
  - (2) ระดับความทนสารเคมี (ความทนกรดและด่างความเข้มข้นต่ำ)
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

8. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 8.1 การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสินให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

ภาคผนวก ก.

การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

(ข้อ 8.1)

- ก.1 รุ่น ในที่หมายถึง กระเบื้องประเภท ชนิด แบบ กลุ่ม กลุ่มย่อย ชั้นคุณภาพ ขนาดใช้งาน รูปร่าง สี และลวดลาย เดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ก.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการ ชักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้
- ก.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบมิติ คุณภาพผิวหน้า สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี
- ก.2.1.1 ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ ก.1

ตารางที่ ก.1 รายการทดสอบและแผนการชักตัวอย่าง

(ข้อ ก.2.1.1)

ที่	รายการทดสอบ	วิธีทดสอบตาม มอก.2398	ขนาดตัวอย่าง (แผ่น)	เลขจำนวนที่ยอมรับ (แผ่น)
1	มิติ	เล่ม 2	10	0
2	คุณภาพผิวหน้า (เฉพาะชั้นคุณภาพ 1 และ 2)		20	1
	คุณภาพผิวหน้า (เฉพาะชั้นคุณภาพ 3)		20	2
3	การดูดซึมน้ำ	เล่ม 3	5	0
4	ความต้านแรงกดแตกและโมดูลัสแตกร้าว	เล่ม 4	7	0
5	ความทนการขัดถูลึก (เฉพาะแบบปูพื้น ชนิดไม่เคลือบ)	เล่ม 6	5	0
6	ความทนการขัดถูผิวหน้า (เฉพาะแบบปูพื้น ชนิดเคลือบ)	เล่ม 7	11	0
7	ความทนการราน (เฉพาะชนิดเคลือบ)	เล่ม 11	5	0
8	ความทนสารเคมี	เล่ม 13	5	0
9	ความทนการเปราะเปื้อน (เฉพาะชนิดเคลือบ)	เล่ม 14	5	0

ก.2.1.2 ตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 4.1 ข้อ 5.1 และข้อ 5.2 ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับในตารางที่ ก.1 จึงจะถือว่ากระเบื้องรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด

ก.3 เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างกระเบื้องต้องเป็นไปตาม ข้อ ก.2.1.2 จึงจะถือว่ากระเบื้องรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

ใบแก้คำผิด

มอก.2508-2555 มาตรฐานกระเบื้องเซรามิก

หน้าที่ 21 ชื่อตาราง แก้ไขเป็น ตารางที่ 9 มิติ สมบัติทางฟิสิกส์และสมบัติทางเคมี ของกระเบื้อง Bib (ต่อ)